

procedura de judecată — limba română, *dispozițiile art. 128 din Constituție prevăd că cetățenii români aparținând minorităților naționale au dreptul să se exprime în limba maternă în fața instanțelor de judecată, în condițiile legii organice, modalitățile de exercitare a acestui drept, inclusiv prin folosirea de interpreți sau traducători, stabilindu-se astfel încât să nu împiedice buna administrare a justiției și să nu implice cheltuieli suplimentare pentru cei interesați.*

Faptul că, înscrisurile redactate într-o limbă străină trebuie depuse *în copie certificată, însoțite de traducerea legalizată efectuată de un traducător autorizat, nu încalcă art. 128 din Constituție.*

Prevederile legale criticate nu se referă la limba în care se desfășoară procedura de judecată, ci la înscrisurile folosite ca mijloc de proba. Or, asigurarea probelor reprezintă acea procedură contencioasă în cadrul căreia partea care are interes poate solicita să se constate proba de care înțelege să se folosească în proces. Or, norma juridică este aplicabilă indiferent de naționalitatea, etnia, limba părților din proces, în condiții de egalitate. În plus, asigurarea probelor nu echivalează cu gratuitatea serviciului prestat de instanțele de judecată, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorității judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție, în condiții de egalitate, indiferent de naționalitate, etnie, limba.

În plus, prevederile legale criticate sunt constituționale și în raport cu Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare sau cu Convenția Cadru pentru protecția minorităților naționale.

Astfel, prin Legea nr. 282/2007, România a ratificat Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare, adoptată la Strasbourg la 5 noiembrie 1992. Măsurile în favoarea limbilor regionale sau minoritare sunt reglementate, în ceea ce privește Justiția, la art. 9 din Cartă, care prevede la paragraful 1, subparagrafele b) (ii), a) (iii) următoarele: ”Părțile se angajează, în ceea ce privește circumscripțiile autorităților judiciare în care numărul persoanelor folosind limbile regionale sau minoritare justifică măsurile specificate mai jos, în funcție